

שלטונו של הורדוס ויחסו לנתיניו היהודים

קראו את הקטע להלן מתוך ספרו של יוסף בן מתתיהו (קדמוניות היהודים, יז)

"המון בני אדם השמיד בדרכים שלא ידעה אותן ההיסטוריה שקדמה לו, אבל אומללים מהם הם אלה שהשאיר בחיים, כי לא רק שרויים הפחד מוות מפניו, אלא גם בדאגה לרכושם.

את הערים הסמוכות לארץ ישראל והמיושבות נוכרים קיטט בלא הפסק מן השוד והקיפוח של היושבים במלכותו. את העם שמצא... המצב על אמידות, הביא לידי דלות גמורה; את המיוחסים היה דן למיתה על פי הסיבות הקלות ביותר, ומחרים את רכושם.. אי-אפשר היה בלא שוחד ומתנות גם לו עצמו וגם לקרוביו ולידידיו, ולפקידים גובי המסים.. כך התייחס הורדוס אל היהודים באכזריות על חיית טרף..."

- על פי המקור לעיל, מהם המעשים המיוחסים להורדוס?

- אלו תכונות של הורדוס באות לידי ביטוי במעשים אלו?

הקטע הבא נוגע ליחסו של הורדוס לדת היהודית:

"הורדוס שמר אומנם על נאמנותו לדת היהודית והקפיד בדרך כלל שלא לעבור על איסוריה.. אך על פי כן הייתה כלל התנהגותו מלאה פגיעות ברגשות הדתיים של היהודים.. אך לא זו בלבד. האווירה הנוכרית ששררה בחצרו, הרדיפה אחרי הפאר החיצוני.. פולחנו של אוגוסטוס ובניית מקדשים לכבודו.. חוסר ההתחשבות בחיי אדם כדי להשיג מטרות מדיניות אנוכיות - כל אלה העמיקו את המרחק הרב שבין המלך לבין עדרות העם הרחבות..."

(מי שטרן, תולדות עם ישראל בימי קדם, בתוך: 'מדור לדור' חלק א)

- קראו את הקטע הממוסגר בספר הלימוד בעמוד 103 למטה. לאור המידע שבספר ולאור הקטע לעיל, חשבו: באיזה מובן התנהג הורדוס כיהודי ובאיזה מובן התנהג הורדוס כנוכרי?

לחצו על הקישור וצפו בסרטון (אין צורך לצפות בכולו, ניתן לצפות ב-2-3 הדקות הראשונות)

<https://drive.google.com/file/d/1Gm6KtYchTMPtlukWxA0YaNclp8VPCDNK/view?usp=sharing>

לאחר הצפייה בסרטון, ענו:

- מדוע, לדעתכם, בחר הורדוס לבנות את ארמונו בתוך מבצר?

- נאמר על הורדוס כי "התגנב אל כסא המלוכה כשועל, נהג כנמר, ומת ככלב". מה מבטאת אמירה זו, לדעתכם, בנוגע ליחס העם כלפי הורדוס?

